Ankenævnet for Forsikring

892A/12-5

Den 10. juli 2012 blev i sag nr. 81.110:

xxxxxx xxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Nykredit Forsikring A/S
Otto Mønsteds Plads 11
1563 København V

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har udvidet ulykkesforsikring i Nykredit Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har nedsat erstatningen i forbindelse med et anmeldt og anerkendt ulykkestilfælde den 27/9 2007.

Selskabet har henvist til, at klageren ikke har oplyst selskabet om sit bierhverv, som ville have resulteret i en anden fareklasse/præmie. Selskabet har derfor alene udbetalt pro rata erstatning i henhold til forsikringsaftalelovens § 121, stk. 2.

Det fremgår af klagerens skadeanmeldelse af 15/10 2007, at hun i sin fritid den 27/9 2007 var blevet sparket i hovedet af en hest. Hun kunne ikke huske selve ulykken. Det fremgik endvidere, at hun havde været hospitaliseret i forbindelse med ulykken.

Ved ulykken havde klageren tillige beskadiget sit tandsæt, og selskabet har i brev af 26/11 2007 bekræftet at ville dække den midlertidige tandbehandling.

Selskabet indhentede journalmaterialet fra hospitalerne og anerkendte på baggrund heraf, at ulykken var omfattet af forsikringen ved brev af 28/11 2007.

2. 81.110

På foranledning af selskabet blev der udfærdiget speciallægeerklæring af øre-næse-hals specialist den 18/11 2008. Det fremgår bl.a. heraf:

"Kort resume: [Klager] blev 27. september 2007 sparket af en hest, der gik i panik. Ulykken skete i … hvor patienten selv har opstaldet hest. Patienten indlægges på … Sygehus, og overføres direkte til … Sygehus. Er ved ankomsten til … vågen og klar. CT-scanning viser fraktur af forvæggen i højre sinus frontalis samt højresidig maxilfraktur, og næsefractur. Der er bløddelslæsioner på hals og i ansigt, med sårlæsion gående ned over næseryggen og ned gennem overlæben. Patienten indlægges på neurokirurgisk intensivafsnit.

29. september 2007 foretages reponering af multiple ansigtsfrakturer. Der findes brud i bagvæggen af sinus frontalis, men dura intakt. Sinusforvæggen fastholdes med titaniumplader og skruer. Næsekomplexet reponeres og fixeres med titaniumplader og skruer. Der konstateres septumfraktur. Overlæben sutureres.

8. oktober 2007 foretages rhinoplastik og septumplastik på øre-næse-halsafdelingen. Der opnås rimeligt tilfredsstillende forhold med rimeligt nasalt flow.

Patienten er henvist til plastikkirurg med henblik på vurdering af cicatricer i ansigtet.

Aktuelle klager:
1. ophørt lugtesans
2. nedsat nasal passage venstre side
3. nedsat følesans over næseryg og midten af overlæben
4. kosmetisk skæmmende cicatrice med lille 'dryp' ved overlæben
5. intermitterende hovedpine og nedsat koncentrationsevne samt nedsat hukommelse.

…

Konklusion:
Patienten har som sequelae til ovenstående ulykkestilfælde:
1. ophørt lugtesans
2. let nedsat flow venstre side af næsen, betinget af et let snævert ostium internum på venstre side.
3. ophørt sensibilitet på næseryg og midterste del af overlæbe
4. kosmetisk let skæmmende cicatrice over næseryg og ned i overlæben med let forskydning af den mucocutane overgang.

De 3 førstnævnte sequelae må betegnes som stationære.
Med hensyn til optimering af de kosmetiske forhold omkring de faciale cicatricer er patienten henvist til plastikkirurgisk vurdering."

Selskabet udbetalte på baggrund heraf foreløbigt a conto 5 % til klageren og senere yderligere 5 %.

En speciallæge i neurokirurgi har ligeledes på foranledning af selskabet undersøgt klageren. Af hans erklæring af 20/6 2009 fremgår bl.a.:

"Er 1 år og 3 mdr. efter ulykkestilfældet set ved neuropsykolog, der finder, at skadelidte har følger til traumatisk hjerneskade, men på det tidspunkt er der forventning om bedring.

Arbejdsmæssigt har skadelidte ikke været i stand til at vende tilbage til fuldtids arbejde (revisor) og har ikke været i stand til at påbegynde den forventede CMA-uddannelse.
Der er nu foretaget aftale med kommunen og arbejdsgiver om at fortsætte på nedsat tid (4-5 timer dagligt). Aftalen skal revurderes i august 2009.
…
Neuropsykologiske sequelae:
- Udtalt træthed
- Nedsat koncentration og overblik
- Nedsat korttidshukommelse
- Langsom reaktionsevne
- Humørsvingninger med depressive træk (dog ikke suicidale træk, som først i forløbet) samt
- Ordmobiliseringsbesvær, specielt hvis hun er presset.
- Fortsat flash-back med angstanfald med frekvens ca. en gang hver 14. dag.

Fysiske symptomer:
- Nedsat luftpassage i venstre side af næsen
- Ophævet smagssans
- Ophævet lugtesans
- Føleudfald i ansigt på venstre side af næsen og venstre overlæbe samt svarende til cikatricen tværs over kraniet
- Dagligt vandflåd fra venstre næsebor
- Hyppige forkølelser
- Nedsat alkoholintolerance
- Nedsat socialt samvær

…
KONKLUSION
Skadelidte har med baggrund i aktuelle højenergitraume mod ansigtsregion og forreste del af kraniet pådraget sig følger til traumatisk hjerneskade. Skadelidte har med baggrund i ulykken endvidere tegn til fortsat PTSD.

Skadelidte har direkte vansir efter aktuelle skadetilfælde, som nævnt i teksten.

Skadelidte har neurologiske udfald i form af ophævet smags- og lugtesans (i overensstemmelse med aktuelle læsion og efterfølgende operation), derudover mistanke om rhinoliquorrhoe (vil blive henvist til relevant undersøgelse herfor).

Skadelidte har neurologiske sequelae i form af usikkerhed i koordination på venstre side samt overraskende nedsat kraft på venstre side (vil blive udredt nærmere herfor).

Derudover er der tegn til distorsion mod columna lumbalis (efter overløb af hest).

Bedømt ud fra International kranietraumeklassifikation (Glasgow Outcome Score) befinder skadelidte sig i øvre del af 'Moderate Recovery'.

Derudover de nævnte direkte sequelae.

Skadelidtes situation på nuværende tidspunkt på anses at være stationær."

Selskabet vurderede på baggrund af neurokirurgens erklæring, at klagerens méngrad kunne fastsættes til 20 %, og udbetalte yderligere erstatning i brev af 12/8 2008.

Klagerens advokat har efterfølgende i brev af 3/10 2010 rettet henvendelse til selskabet, idet Arbejdsskadestyrelsen i erklæring af 18/1 2010 har vurderet méngraden til 40 %. Advokaten opfordrede derfor styrelsen til at følge denne afgørelse og udbetale yderligere 20 % med tillæg at renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse fremgik, at ulykken var blevet anerkendt som en arbejdsskade, og det fremgik endvidere bl.a.:

> "I anmeldelsen står, at du var ansat hos … på ulykkestidspunktet. Den 27. september 2007 slap en af hestene løs og sprang ind i dig, trådte dig i ansigtet og på kroppen. Du fik kraniebrud og flækket overlæbe og næse.
> Det fremgår af lægejournalsnotater modtaget 19. marts 2009, at du den 27. september 2007 fik traume CT-scanning, som viste skader på hals og i ansigtet, som følger af ulykken.
>
> Objektivt var der svært hævet højre øje, store flænge på næsen og overlæben fuldstændig delt. Du havde også nakkesmerter.
>
> Det fremgår af lægeerklæring af 2. februar 2009, at lægen stillede diagnosen følger efter hjernerystelse og ansigtsbrud. Du hævde hovedpine, koncentrationsbesvær, manglende overblik, øget trætbarhed, øget søvnbehov og hukommelsesproblemer.
>
> Ifølge en neurologisk vurdering af 3. december 2008 lavet af neuropsykolog … har du postkommotionelt syndrom.
>
> Det fremgår af speciallægeerklæringen 20. juni 2009, at du klager i dag over udtalt træthed, nedsat koncentration og overblik, nedsat korttidshukommelse, langsom reaktionsevne, humørsvingninger med depressive træk samt ordmobiliseringsbesvær, specielt hvis du er presset, fortsat flash-back med angstanfald med frekvens ca. en gang hver 14. dag, ophævet smagssans, ophævet lugtesans, føleudfald i ansigt på venstre side af næsen og venstre overlæbe samt svarende til cikatricen tværs over kraniet, dagligt vandflåd fra venstre næsebor, hyppige forkølelser, nedsat alkoholintolerance og nedsat socialt samvær.
> Det fremgår endvidere, at du har med baggrund i aktuelle skade følger til traumatisk hjerneskade. Du har med baggrund i ulykken endvidere tegn til fortsat PTSD. Du har direkte vansir efter aktuelle skadetilfælde.
> …
> **Afgørelse**
> Vi har anerkendt den anmeldte ulykke som en arbejdsskade efter arbejdsskadeloven.
> (Lov om arbejdsskadesikring § 6, stk. 1)
>
> **Begrundelse**
> Du har under dit arbejde været udsat for en ulykke. Vi vurderer, at skaden i form af hjernerystelse og ansigtsbrud er forårsaget af, at hesten trådte dig i ansigtet og på kroppen."

Selskabet har i brev af 20/3 2010 til advokaten anmodet om at få samtlige akter tilsendt i Arbejdsskadestyrelsessagen, idet det undrer selskabet, at sagen er anerkendt og an-

meldt som en arbejdsskade, når klageren over for selskabet i anmeldelsen har anført, at ulykken er sket i hendes fritid. Selskabet har derfor ønsket nærmere oplysninger om den stilling, klageren havde, idet selskabet samtidig tog forbehold for eventuel fareforøgelse.

Advokaten fremsendte efterfølgende kopi af anmeldelsen til Arbejdsskadestyrelsen, hvoraf det om jobbet fremgik, at hun hjalp med hestene og ridning af dem. Ulykken skete i forbindelse med, at hun skulle trække nogle heste ind.

Selskabet har som svar herpå i brev af 23/4 2010 til advokaten anmodet om at få nærmere oplysning om omfanget af klagerens arbejde med hestene.

Advokaten har som svar herpå i brev af 18/5 2010 til selskabet bl.a. anført:

> "Min klient lavede på et tidspunkt en aftale med … om, at have sine heste opstaldet der, og lavede samtidig en aftale om, at dette kunne ske vederlagsfrit, hvis hun indgik i arbejdet med at passe og tilride andre heste, der var opstaldet hos ... Det var ikke nogen 'ukær' arbejdsopgave for hende at påtage sig. Det var som det altid havde været, en stor del af hendes liv ved siden af, at hun passede sit arbejde som revisor. [Klager] var dygtig til sit arbejde. Hun havde et særdeles godt greb på heste, og var klar til gavn for stutteriet.
>
> Da hun som ovenfor nævnt fik egne heste opstaldet gratis, og da hun i øvrigt kunne gøre stort set, som hun ville med de faciliteter, der var hos … i forhold til egne ønsker og behov, gik hun reelt ikke op i, hvor meget eller hvor lidt hun arbejdede.
>
> Der er imidlertid ingen tvivl om, at hun arbejde hos …, og var underlagt indehaverens instruktionsbeføjelse, hvilket også var tilfældet den pågældende dag, hvor hun kom til skade.
>
> Hun har ingen reel mulighed for at oplyse, hvor meget hun arbejdede om dagen eller om ugen i gennemsnit på hestene. Når hun ikke arbejdede som revisor, deltog i familiearrangementer eller var sammen med venner om konkrete forhold, var hun i staldene hos … omkring egne heste eller andres heste. Det var selvom hun nu var blevet 'voksen' stadigvæk en meget stor og vigtig del af hendes liv."

Selskabet har i brev af 3/9 2010 til advokaten anerkendt, at ulykken har medført et varigt mén på 40 %, men har samtidig gjort fareforøgelse gældende, således at forsikringssummen nedsættes fra 1.022.523 kr. til 504.617 kr. Samtidig krævede selskabet tilbagebetaling af udbetalt tandskadeerstatning hos et andet selskab, hvor der var tegnet arbejdsskadeforsikring. Erstatningen blev herefter opgjort som følger:

"40% af forsikringssummen på skadetidspunktet 504.617 kr.	201.846,80 kr.
Dobbelt erstatning, da mén-grad 30% og derover	201.846,80 kr.

Minus tidligere udbetalt a-conto	204.504,60 kr.
+ renter	0,00 kr.
	199.189,00 kr.

Beløbet overføres til din klientbankkonto …

Efter Forsikringsaftalelovens § 24 beregner vi renter fra 14 dage efter, at vi modtog de nødvendige oplysninger, og indtil vi udbetaler erstatningen. Dvs. i dette tilfælde beregnes ikke renter."

Advokaten var utilfreds med selskabets afgørelse og har klaget til nævnet den 23/8 2011. Han kræver, at selskabet bliver pålagt at betale fuld erstatning - alternativt retshjælp til anlæggelse af retssag, og har til støtte herfor anført:

"Reduktion af erstatning i henhold til indgået aftale om heltidsulykkesforsikring som følge af, at forsikringstager ved siden af sit arbejde som revisor gik meget op i heste og brugte en stor del af sin fritid med at arbejde med egne heste, og i den forbindelse enkelte gange påtog sig opgaver for stutteriejer, hvorfor en skade hun pådrog sig i forbindelse med udførsel af en opgave for stutteriejeren blev betragtet som en arbejdsskade. Det bevirker efter forsikringstagers opfattelse ikke, at der skal ske reduktion i forsikringssummen med henvisning til, at der reelt var underforsikret."

Selskabet har over for nævnet i brev af 11/10 2011 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Ulykkesforsikring blev tegnet med ikrafttrædelse den 1. juni 2006, og forsikredes aftale med … om gratis opstaldning af sine egne heste mod at arbejde for … samt tilride andres heste blev indgået 15. juli 2007.

Sagen drejer sig således ikke om oplysninger givet i forbindelse med indtegning af forsikringen, men at forsikrede ikke har givet Nykredit Forsikring besked om sit nye bierhverv i forsikringstiden.

…

Med henvisning til forsikredes advokats brev af 18. maj 2010 har karakteren og omfanget af forsikredes arbejdsopgaver for … været mere omfattende end blot enkelte opgaver, som nævnes i klageskemaet. Forsikrede har modtaget vederlag i form af gratis opstaldning, og hun har udført arbejde, som rideskolens indehaver eller andre ansatte ellers skulle have udført, og hun har tilredet andres heste. Dette giver et helt andet risikomoment end omgang med egne heste.

I juni 2007 var vores tariferingspolitik ved bierhverv at beregne præmie efter den højeste fareklasse og uden hensyn til omfanget af bibeskæftigelsen.

Præmien skulle have været beregnet efter fareklasse 3 som rideskole/stutteri og ikke efter fareklasse 1 som kontorarbejde.

Ifølge forsikringsaftalelovens § 121, stk. 2 hæfter vi derfor kun forholdsmæssigt, og dette er begrundelsen for, at vi har nedsat forsikringssummen fra 1.022.535 kr. til 504.617 kr. og beregnet erstatningen ud fra den nedsatte sum.

Med hensyn til retshjælpsdækning bestemmer retshjælpsbetingelsernes § 7 følgende:

'§ 7 Klagenævn
Kan tvisten behandles af et klagenævn, f.eks. forbrugerklagenævnet eller et andet godkendt klagenævn, er sikrede forpligtet til først at benytte denne mulighed, se § 5, nr. 5. Omkostninger ved sådan klagenævnsbehandling er ikke dækket.'

Da tvisten vedrører en heltidsulykkesforsikring og nedsættelse af forsikringssummen pga. fareforøgelse, kan Ankenævnet træffe afgørelse i sagen."

Der har efterfølgende været korrespondance mellem parterne, men der er ikke herunder fremkommet afgørende nyt.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**14. Risikoforandring**

14.1
Forsikringen er tegnet på baggrund af forsikringstagers oplysninger om den/de forsikredes beskæftigelse og helbredstilstand.
14.2
Heltidsulykkesforsikring
Nykredit skal straks have skriftlig besked, hvis der sker ændring i den forsikredes erhverv/beskæftigelse eller omfanget af beskæftigelsen - f.eks. hvis den forsikrede:

a. skifter erhverv
b. overgår til at være selvstændig erhvervsdrivende
c. ophører med at arbejde i mere end 12 måneder
d. ophører med at være studerende.
…
14.4
Undladelse af at give besked om de i punkt 14.2 og 14.3 nævnte ændringer kan medføre, at erstatningen bortfalder eller bliver nedsat.
…
18. Dobbelterstatning
Ved en méngrad på 30 % eller derover fordobles erstatningen."

Nævnet udtaler:

Et flertal af nævnets medlemmer udtaler:

Klageren har fået sine egne heste opstaldet på rideskolen/stutteriet mod at indgå i arbejdet med at passe og tilride andre heste, der var opstaldet. Ulykken er anerkendt som en arbejdsskade. Selv om hendes arbejde på rideskolen/stutteriet ikke var hendes ho-

vederhverv, men en bibeskæftigelse, finder vi efter karakteren af bibeskæftigelsen, at hun skulle have givet selskabet meddelelse herom, og at det med den fornødne klarhed fremgår af forsikringsbetingelsernes bestemmelser om risikoforandring, at en ændring som den foreliggende af forsikredes beskæftigelse kan anses for en fareforøgende omstændighed. Efter det om klagerens beskæftigelse oplyste finder vi herefter ikke at kunne kritisere, at selskabet ved beregningen af erstatningen i forbindelse med ulykken har anvendt reglerne om pro rata erstatning i forsikringsaftalelovens § 121, stk. 2, som sket.

Vi bemærker i den forbindelse, at vi ikke finder anledning til at betvivle, at præmien for en medarbejder i rideskole/stutteri er som angivet af selskabet.

Et mindretal af nævnets medlemmer finder efter udformningen af forsikringsbetingelsernes bestemmelse om risikoforandring, hvor begrebet "bibeskæftigelse" ikke er omtalt, at selskabet efter en samlet vurdering ikke har godtgjort, at det er berettiget til at anvende bestemmelsen i forsikringsaftalelovens § 121, stk. 2, om pro rata erstatning.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson